
 Gemeente Roosendaal	Schriftelijke vraag
	
Datum	4 april 2017
Onderwerp	Dementiedorp/-tuin
Betreft het een raadsvoorstel/raadsmededeling in de cyclus?	Nee
Beleidsterrein	Omgeving
Portefeuillehouder	B&W

Heerma State, een locatie van Groenhuysen, is een centrum voor Wonen & Zorg voor dementerenden in de wijk Weihoek/Tolberg. Heerma State zet zich in om cliënten in een beschermde omgeving zoveel mogelijk bewegingsvrijheid te geven. In dit kader heeft Heerma State een aanpalend stuk grond aangekocht vanuit de gedachte hier een omheinde belevingstuin/ontmoetingstuin voor haar bewoners te creëren, waarbij het tevens de bedoeling is dat wijkbewoners, scholen en verenigingen gebruik kunnen maken van de voorzieningen (denk hierbij aan: moestuin/pluktuin, picknickplaats, sportveld, enz.). Het biedt dementerenden de kans om in contact te komen met wijkbewoners en vice versa.

De PvdA-fractie is zeer gecharmeerd van dit project en ziet hierin overeenkomsten met het dementiedorp De Hogeweyk in Weesp (<https://dementievandaag.blogspot.nl/2015/08/het-dementiedorp.html>).

Net als De Hogeweyk kan het project van Heerma State worden beschouwd als een innovatie in de psychogeriatrische zorg en de PvdA-fractie is van mening dat deze baanbrekende initiatieven nodig zijn (in het kader van: participeren, erbij horen, er toe doen) om recht te kunnen doen aan een steeds groter wordende populatie binnen onze samenleving.

De PvdA-fractie heeft de volgende vragen voor het college:

1. Door initiatieven van onder meer Vrienden van Groenhuysen is een project gestart om middelen te werven voor de tuin. Daarvoor zullen onder meer tal van Roosendaalse verenigingen en lokale en bovenlokale fondsen worden benaderd. Is de gemeente bereid ook een (ruime) bijdrage te leveren aan dit initiatief? Bent u bereid om hier (bijv. in de Kadernota) geld voor vrij te maken (bijv. door inzet van de risicoreserve sociaal domein)? Indien niet, kunt u aangeven waarom niet?
2. Bent u bekend met dementiedorp De Hogeweyk in Weesp? Bent u bereid zich nader in dit zorgconcept te verdiepen en te kijken naar de mogelijkheid/ wenselijkheid van toepassing/uitbreiding van dit zorgconcept binnen de gemeente Roosendaal?
3. Zoals bekend wacht westelijk Noord-Brabant een verdere vergrijzingsgolf, waardoor in deze regio in 2040 ongeveer een kwart van de bevolking ouder is dan 65 jaar. Binnen deze groep

ouderen blijft het aandeel van 'zeer oude' inwoners (80 jaar en ouder) verder toenemen, de zogeheten dubbele vergrijzing. Met name in deze groep ouderen is de kans op dementieproblemen groot. Deelt u de mening dat het anticiperen op deze problematiek getuigt van toekomstvisie bij de stichting Groenhuysen? En dat het daarom gerechtvaardigd dat de overheid een aandeel neemt in de investeringen voor de kwaliteit van leven van oudere inwoners van Roosendaal?

4. Ondersteunt u de visie dat het in het kader van 'Roosendaal Zorgstad' verantwoord en noodzakelijk is dat ook de lokale overheid initiatieven neemt en ondersteunt die bijdragen aan het imago van de stad als centrum van zorginnovatie?

Alvast dank voor uw antwoorden.

Paul Klaver, PvdA

Wij beantwoorden de vragen als volgt:

1. Wij vinden het initiatief van de Vrienden van Groenhuysen een goed en zeer sympathiek project dat aansluit bij onze gemeentelijke beleidsdoelstellingen. Er is zeker de bereidheid om te kijken of en hoe dit project vanuit de gemeente financieel kan worden ondersteund.
2. Het dementiedorp is een zorgconcept dat valt onder de bekostiging van de Wet Langdurige Zorg. Het initiatief om zich in dit zorgconcept te verdiepen en te kijken naar de mogelijkheid/wenselijkheid van toepassing/uitbreiding van dit concept binnen de gemeente Roosendaal ligt in deze bij de zorgaanbieders. Mocht een zorgaanbieder binnen de gemeente willen gaan starten met een dergelijk nieuw zorgconcept, dan zullen we hier zeker onze medewerking aan verlenen.
3. Zoals bij de beantwoording van vraag één is aangegeven staan wij positief tegenover het initiatief vanuit Groenhuysen. Met name door de keuze om de verbinding te zoeken met de wijk, scholen en verenigingen sluit het initiatief aan bij de gemeentelijke beleidsdoelstellingen. Op die basis is er dus bereidheid om binnen onze begroting op zoek te gaan naar een mogelijkheid voor financiële ondersteuning van dit initiatief.
4. Ja, mits deze initiatieven vallen onder de verantwoordelijkheid van de gemeente en aansluiten bij de gemeentelijke beleidsdoelstellingen. Op dit moment investeert de gemeente specifiek in zorginnovatie via het Care Innovatie Center.

Hoogachtend,
Het college van Burgemeester en Wethouders,
Namens deze,

Corné van Poppel,
Wethouder voor Jeugd, Volksgezondheid, Welzijn, Zorg, Decentralisaties (coördinerend)

De Hogeweyk is een voor dementerende ouderen ontworpen buurt in Weesp. Het is een gesloten psychogeriatrische instelling, maar het 'dementendorp' ziet er vriendelijker uit dan een normaal verpleeghuis. „Alles staat in dienst van de bewoners.”

Noren, Duitsers, Zweden, CNN en vorige week nog *The New York Times*: media uit de hele wereld komen kijken hoe de Vivium Zorggroep in Weesp 152 mensen met vergevorderde alzheimer of andere vormen van dementie verpleegt: in het speciaal voor hen gebouwde buurtje De Hogeweyk met 23 groepswoningen in zeven leefstijlen. Stads, ambachtelijk, Indisch, huiselijk, Goois, cultureel en christelijk. Ook is er een supermarkt (zonder geld), een theater, een restaurant en een café. Bewoners kunnen binnen de muren vrij rondlopen, als ze dat zouden willen, en er zijn clubjes waar ze lid van kunnen worden. Lezen, koken, schilderen, bingo, zingen, wandelen. De dementie wordt er niet minder door, maar het ziet er vriendelijker uit dan een verpleeghuis waarin mensen met z'n vieren of tienden op een kamer liggen, zoals buiten Nederland vaak gebruikelijk is. Duurder dan andere verpleeghuizen is De Hogeweyk niet, de financiering komt van de overheid, en om voor opname in aanmerking te komen is de zwaarste indicatie vereist. De Hogeweyk lijkt een dorp, maar is een gesloten psychogeriatrische instelling.

Yvonne van Amerongen is een van de mensen die het allemaal zo bedacht hebben, in 1993. Ze werkte in de verpleeghuiszorg en toen haar vader overleed, op z'n 63ste, was ze opgelucht dat hem een oude dag in een verpleeghuis bespaard was gebleven. „Dat was zot”, zegt ze. „Ik zei tegen mijn collega's: kennelijk is ons product niet goed.”

Er werd een projectgroep gevormd, een visie ontwikkeld – „een woonomgeving creëren waarin dementerenden hun leven kunnen voortzetten zoals ze gewend waren, ondersteund door de zorg en service die bij hen past” – en die is sinds 22 jaar het leidende principe in De Hogeweyk. „Alles”, zegt Yvonne van Amerongen, „staat in dienst van de mensen die hier wonen.”

Frans van der Schoot (1927) woont in het huis met de leefstijl ambachtelijk. De meubelen zijn hier van zwaar eiken, 's avonds komt het eten in pannen op tafel. Vroeger had hij een delicatessenwinkel, maar zelf weet hij dat niet meer. Hij zit aan tafel naast een vrouw die hoedenmaakster is geweest. Weet zij ook niet meer. Hoe lang woont Van der Schoot hier? „Feitelijk woon ik hier niet”, zegt hij. „Ik woon in een dorp verderop.” Waarna hij over de oorlog begint. „Op mijn achttiende moest ik naar eh... Kom, hoe heetten die eilanden ook al weer? Ze waren van Nederland. In de oceaan.” Indonesië? „Indonesië. Op mijn achttiende. Je hebt het er maar mee te doen. Ik werd naar de oorlog gestuurd, in eh... Kom, hoe heetten die eilanden ook al weer?”

Thea Veenendaal (1932) zit de krant te lezen in een van de gebloemde crapauds in het huis met de leefstijl Goois. Hier komt het eten 's avonds in dekschalen op tafel. Ze kijkt op, glimlacht en vertelt dat ze hoofd van de afdeling radiologie van het ziekenhuis in Leiden is. „Altijd dienst”, zegt ze. „Altijd bereikbaar. Spoedgevallen, 's nachts naar de OK, je weet niet beter. En altijd je loodschort aan, altijd, anders gaat het verkeerd.”

Hoe lang woont zij hier? „Ik woon hier niet, hoor”, zegt ze. „Ik woon in 's Graveland.” Heeft ze een goed leven? „Een geweldig leven”, zegt ze. „Zolang ik mijn loodschort maar niet vergeet. Als radiologe werk ik met röntgenstralen. Je weet niet beter, maar je moet er wel mee uitkijken.”

Frans van de Ven (1945) woont in het huis met de leefstijl cultureel. Hier staat de radiozender op 'Hilversum 4' en aan de wanden hangen abstracte schilderijen. Van de Ven was vroeger architect. In zijn slaapkamer staat een Eames-achtige fauteuil, zijn boekenkasten zijn gevuld met werken van E. du Perron en Hannah Arendt en John dos Passos. Hoe bevalt het hem hier? „Als jij foxiseem bent”, zegt hij, „dan is dat zo en dat ik allemaal mijn herre eh... jaha... Ik durf ook eigen niks te ruppen, want dat ben jij je schitterende situatie kwijt.”

- *Ilvy Njiokiktjien*
- *Jannetje Koelewijn*